

Zittingsdocument

A8-0140/2018

9.4.2018

VERSLAG

over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de richtsnoeren
voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten
(COM(2017)0677 – C8-0424/2017 – 2017/0305(NLE))

Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

Rapporteur: Tatjana Zdanoka

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Overlegprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
- ***II Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
- ***III Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerptekst voorgestelde rechtsgrond.)

Amendementen op een ontwerphandeling

Amendementen van het Parlement in twee kolommen

Geschrapte tekstdelen worden in de linkerkolom in *vet cursief* aangegeven. Vervangen tekstdelen worden in beide kolommen in *vet cursief* aangegeven. Nieuwe tekst wordt in de rechterkolom in *vet cursief* aangegeven.

In de eerste en tweede regel van de koptekst boven elk amendement wordt verwezen naar het tekstdeel in kwestie van de ontwerphandeling. Indien een amendement betrekking heeft op een bestaande handeling, waarop in de ontwerphandeling wijzigingen worden voorgesteld, bevat de koptekst bovendien een derde en vierde regel, die verwijzen naar de bestaande handeling respectievelijk naar de bepaling in kwestie.

Amendementen van het Parlement in de vorm van een geconsolideerde tekst

Nieuwe tekstdelen worden in *vet cursief* aangegeven. Geschrapte tekstdelen worden aangegeven met het symbool ¶ of worden doorgestreept. Waar tekstdelen vervangen worden, wordt de nieuwe tekst in *vet cursief* aangegeven, terwijl de vervangen tekst wordt geschrapt of doorgestreept. Bij wijze van uitzondering worden zuiver technische wijzigingen die de diensten aanbrenge met het oog op de opstelling van de definitieve tekst, niet gemarkeerd.

INHOUD

Blz.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	5
---	---

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten
(COM(2017)0677 – C8-0424/2017 – 2017/0305(NLE))

(Raadpleging)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(2017)0677),
 - gezien artikel 148, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op grond waarvan het Parlement door de Raad is geraadpleegd (C8-0424/2017),
 - gezien zijn resolutie van 15 september 2016 over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten¹,
 - gezien zijn standpunt van 8 juli 2015 over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten²,
 - gezien artikel 78 quater van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken (A8- 0140/2018),
1. hecht zijn goedkeuring aan het Commissievoorstel, als geamendeerd door het Parlement;
 2. verzoekt de Commissie haar voorstel krachtens artikel 293, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie dienovereenkomstig te wijzigen;
 3. verzoekt de Raad, wanneer deze voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst, het Parlement hiervan op de hoogte te stellen;
 4. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het voorstel van de Commissie;
 5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

Amendement 1

Voorstel voor een besluit

Overweging 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1) De lidstaten en de Unie moeten

(1) De lidstaten en de Unie moeten een

¹ Aangenomen teksten, P8_TA(2016)0355.

² PB C 265 van 11.8.2017, blz. 201.

bouwen aan een gecoördineerde strategie voor werkgelegenheid, met name ter bevordering van een competente, geschoolde en flexibele beroepsbevolking, en **van arbeidsmarkten die snel inspelen op economische veranderingen**, teneinde de doelstellingen inzake volledige werkgelegenheid en sociale vooruitgang **van** artikel 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie te bereiken. Rekening houdend met nationale gebruiken op het gebied van de verantwoordelijkheden van de sociale partners moeten de lidstaten het bevorderen van de werkgelegenheid als een aangelegenheid van gemeenschappelijke zorg beschouwen en hun maatregelen op dit gebied binnen de Raad coördineren.

doeltreffende en gecoördineerde strategie voor werkgelegenheid **ontwikkelen en realiseren**, met name ter bevordering van **inclusieve arbeidsmarkten die inspelen op de economische, sociale en milieurealiteiten en -kansen**, met een competente, geschoolde en flexibele beroepsbevolking, en **ter waarborging van het welzijn van alle werknemers**, teneinde de doelstellingen inzake **een sociale markteconomie**, volledige werkgelegenheid en sociale vooruitgang **zoals bedoeld in** artikel 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie te bereiken. Rekening houdend met nationale gebruiken op het gebied van de verantwoordelijkheden van de sociale partners moeten de lidstaten het bevorderen van de werkgelegenheid als een aangelegenheid van gemeenschappelijke zorg beschouwen en hun maatregelen op dit gebied binnen de Raad coördineren.

Amendement 2

Voorstel voor een besluit Overweging 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

(2) De Unie moet sociale uitsluiting en discriminatie bestrijden, en sociale rechtvaardigheid en bescherming alsook de gelijkheid van vrouwen en mannen bevorderen. Bij de bepaling en de uitvoering van haar beleid en optreden moet de Unie rekening houden met de eisen in verband met de bevordering van een hoog niveau van werkgelegenheid, de waarborging van een adequate sociale bescherming, de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting, alsmede een hoog niveau van onderwijs en opleiding.

Amendement

(2) De Unie moet **alle vormen van armoede**, sociale uitsluiting en discriminatie **op alle terreinen van het leven** bestrijden, en sociale rechtvaardigheid en bescherming alsook de gelijkheid van vrouwen en mannen bevorderen. **Deze algemene doelstelling moet ook worden gerealiseerd middels rechtshandelingen en beleid van de Unie op andere gebieden.** Bij de bepaling en de uitvoering van haar beleid en optreden moet de Unie rekening houden met de eisen in verband met de bevordering van een hoog niveau van werkgelegenheid, de waarborging van een adequate sociale bescherming, de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting, alsmede een hoog niveau van onderwijs en opleiding. **De**

Unie moet de actieve participatie van alle burgers in het economisch, sociaal en cultureel leven bevorderen.

Amendement 3

Voorstel voor een besluit Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

(3) Overeenkomstig het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) heeft de Unie beleidscoördinatie-instrumenten ontwikkeld en ingevoerd voor het begrotingsbeleid, macro-economisch beleid en structureel beleid. Als onderdeel van deze instrumenten vormen de huidige richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten samen met de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten en de Unie, als bepaald in Aanbeveling (EU) 2015/1184 van de Raad, de geïntegreerde richtsnoeren voor de uitvoering van de Europa 2020-strategie. Zij moeten als leidraad dienen bij de beleidsuitvoering in de lidstaten en in de Unie, en brengen de onderlinge afhankelijkheid tussen de lidstaten tot uiting. De hieruit voortvloeiende reeks Europese en nationale gecoördineerde beleidslijnen en hervormingen moet een geschikte algehele mix van economisch en sociaal beleid vormen die positieve overloopeffecten moet teweegbrengen.

Amendement

(3) Overeenkomstig het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) heeft de Unie beleidscoördinatie-instrumenten ontwikkeld en ingevoerd voor het begrotingsbeleid, macro-economisch beleid en structureel beleid ***dat een sterke impact heeft op de sociale en werkgelegenheidssituatie in de Unie, met potentieel negatieve gevolgen, inclusief onzekerheid, armoede en ongelijkheid.*** Als onderdeel van deze instrumenten vormen de huidige richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten samen met de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten en de Unie, als bepaald in Aanbeveling (EU) 2015/1184 van de Raad, de geïntegreerde richtsnoeren voor de uitvoering van de Europa 2020-strategie. Zij moeten als leidraad dienen bij de beleidsuitvoering in de lidstaten en in de Unie, en brengen de onderlinge afhankelijkheid tussen de lidstaten tot uiting. De hieruit voortvloeiende reeks Europese en nationale gecoördineerde beleidslijnen en hervormingen moet een geschikte algehele mix van economisch en sociaal beleid vormen die ***voor alle lidstaten*** positieve overloopeffecten moet teweegbrengen.

Amendement 4

Voorstel voor een besluit Overweging 3 bis (nieuw)

(3 bis) Om te zorgen voor een democratischer besluitvormingsproces over de geïntegreerde richtsnoeren, die gevolgen hebben voor de bevolking en de arbeidsmarkten in de gehele Unie, is het van belang dat de Raad rekening houdt met het standpunt van het Europees Parlement.

Amendement 5

Voorstel voor een besluit Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

(4) De richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid zijn in overeenstemming met het stabiliteits- en groeipact, de bestaande wetgeving van de Europese Unie en verschillende EU-initiatieven, waaronder de aanbeveling van de Raad tot invoering van een jongerengarantie¹, de aanbeveling van de Raad betreffende de integratie van langdurig werklozen op de arbeidsmarkt², de aanbeveling van de Raad tot invoering van bijscholingstrajecten³ en het voorstel voor een aanbeveling van de Raad inzake een Europees kader voor hoogwaardige en doeltreffende leerlingplaatsen⁴.

¹ PB C 120 van 26.4.2013, blz. 1.

² PB C 67 van 20.2.2016, blz. 1.

³ PB C 484 van 24.12.2016, blz. 1.

⁴ COM(2017) 563 final - 2017/0244 (NLE).

Amendement

(4) De richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid zijn in overeenstemming met het stabiliteits- en groeipact, de bestaande wetgeving van de Europese Unie en verschillende EU-initiatieven, waaronder **de Europese pijler van sociale rechten**, de aanbeveling van de Raad tot invoering van een jongerengarantie¹, de aanbeveling van de Raad betreffende de integratie van langdurig werklozen op de arbeidsmarkt², de aanbeveling van de Raad tot invoering van bijscholingstrajecten³ en het voorstel voor een aanbeveling van de Raad inzake een Europees kader voor hoogwaardige en doeltreffende leerlingplaatsen⁴.

¹ PB C 120 van 26.4.2013, blz. 1.

² PB C 67 van 20.2.2016, blz. 1.

³ PB C 484 van 24.12.2016, blz. 1.

⁴ COM(2017) 563 final - 2017/0244 (NLE).

Amendement 6

Voorstel voor een besluit

Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

(5) In het Europees semester worden de verschillende instrumenten gecombineerd in een overkoepelend kader voor een geïntegreerd, multilateraal toezicht op het economisch, budgettair, werkgelegenheids- en sociaal beleid en wordt gestreefd naar de verwezenlijking van de Europa 2020-doelstellingen, onder andere op het gebied van werkgelegenheid, onderwijs en armoedebestrijding, als bepaald in Besluit 2010/707/EU van de Raad⁵. Sinds 2015 is het Europees semester voortdurend versterkt en gestroomlijnd, met name om de focus op werkgelegenheid en sociale aspecten te versterken en de dialoog met de lidstaten, de sociale partners en de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld te bevorderen.

⁵ PB L 308 van 24.11.2010, blz. 46.

Amendement 7

Voorstel voor een besluit Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

(6) De Europese Unie herstelt van de economische crisis en dat bevordert positieve arbeidsmarktontwikkelingen. Toch blijven binnen en tussen de lidstaten aanzienlijke uitdagingen en ongelijkheden bestaan op het vlak van economische en sociale prestaties. De crisis heeft laten zien dat de economieën en arbeidsmarkten van de lidstaten onderling nauw vervlochten zijn. De belangrijkste uitdaging van vandaag is ervoor te zorgen dat de Unie vooruitgang boekt in de richting van sterke,

Amendement

(5) In het Europees semester worden de verschillende instrumenten gecombineerd in een overkoepelend kader voor een geïntegreerd, multilateraal toezicht op het economisch, budgettair, werkgelegenheids- en sociaal beleid en wordt gestreefd naar de verwezenlijking van de Europa 2020-doelstellingen, onder andere op het gebied van werkgelegenheid, onderwijs en armoedebestrijding, als bepaald in Besluit 2010/707/EU van de Raad⁵. Sinds 2015 is het Europees semester voortdurend versterkt en gestroomlijnd, met name om de focus op werkgelegenheid en sociale aspecten te versterken en de dialoog met de lidstaten, de sociale partners en de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld te bevorderen, **en tegelijkertijd sterk de nadruk te leggen op structurele hervormingen en concurrentievermogen.**

⁵ PB L 308 van 24.11.2010, blz. 46.

Amendement

(6) De Europese Unie herstelt van de economische crisis en dat bevordert positieve arbeidsmarktontwikkelingen. Toch blijven binnen en tussen de lidstaten aanzienlijke uitdagingen en ongelijkheden bestaan op het vlak van economische en sociale prestaties, **aangezien economische groei niet automatisch in hogere werkgelegenheid resulteert.** De crisis heeft laten zien dat de economieën en arbeidsmarkten van de lidstaten onderling nauw vervlochten zijn. De belangrijkste

duurzame en inclusieve groei en het scheppen van banen. Dit vereist gecoördineerde, ambitieuze en doeltreffende beleidsmaatregelen op zowel Unie- als nationaal niveau, in overeenstemming met het VWEU en de bepalingen van de Unie betreffende economisch bestuur. Door zowel de vraag- als de aanbodkant te sturen, moeten deze beleidsmaatregelen ervoor zorgen dat investeringen worden gestimuleerd, dat opnieuw wordt ingezet op goed gefaseerde structurele hervormingen die de productiviteit, groeiprestaties, sociale cohesie en economische veerkracht bij schokken verbeteren en dat budgettaire verantwoordelijkheid wordt genomen, waarbij moet worden *gekeken naar de effecten ervan* op de werkgelegenheid en de samenleving.

uitdaging van vandaag is ervoor te zorgen dat de Unie vooruitgang boekt in de richting van sterke, duurzame en inclusieve groei en het scheppen van *duurzame en hoogwaardige* banen. Dit vereist gecoördineerde, ambitieuze en doeltreffende beleidsmaatregelen op zowel Unie- als nationaal niveau, in overeenstemming met het VWEU en de bepalingen van de Unie betreffende economisch bestuur. Door zowel de vraag- als de aanbodkant te sturen, moeten deze beleidsmaatregelen ervoor zorgen dat investeringen, *inclusief in de circulaire en de groene economie en sociale investeringen*, worden gestimuleerd, dat opnieuw wordt ingezet op goed gefaseerde, *sociaal en economisch evenwichtige* structurele hervormingen die de productiviteit, groeiprestaties, sociale cohesie en economische veerkracht bij schokken verbeteren en dat budgettaire verantwoordelijkheid wordt genomen, waarbij moet worden *gezorgd dat die structurele hervormingen geen negatieve effecten* op de werkgelegenheid en de samenleving *hebben*.

Amendement 8

Voorstel voor een besluit Overweging 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

(7) Bij arbeidsmarkthervormingen, zoals de nationale loonvormingsmechanismen, moet de nationale praktijk inzake sociale dialoog worden gehanteerd en moet de noodzakelijke gelegenheid worden geboden om sociaaleconomische vraagstukken uitvoerig te bekijken: de verbetering van het concurrentievermogen, het scheppen van banen, het beleid inzake een leven lang leren en opleiding alsook het reële inkomen.

Amendement

(7) Bij arbeidsmarkthervormingen, zoals de nationale loonvormingsmechanismen, moet de nationale praktijk inzake sociale dialoog worden gehanteerd en moet de noodzakelijke gelegenheid worden geboden om sociaaleconomische vraagstukken uitvoerig te bekijken: de verbetering van *de levensstandaard, gelijkheid*, het concurrentievermogen, *productiviteit*, het scheppen van *duurzame en hoogwaardige* banen, het beleid inzake een leven lang leren en opleiding alsook

het reële inkomen.

Amendement 9

Voorstel voor een besluit Overweging 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

(8) Daarnaast moeten de lidstaten en de Unie de sociale gevolgen van de economische en financiële crisis aanpakken en ernaar streven een inclusieve samenleving te ontwikkelen waarin mensen de kans krijgen om zich voor te bereiden op veranderingen en ermee om te gaan, en actief kunnen deelnemen aan de samenleving en de economie, zoals ook is uiteengezet in de aanbeveling van de Commissie over de actieve inclusie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten⁶. Ongelijkheid moet worden tegengegaan, iedereen moet kansen **en mogelijkheden** krijgen, en armoede en sociale uitsluiting (**ook** van kinderen) moeten worden **verminderd**, met name door ervoor te zorgen dat de arbeidsmarkten en **de** socialebeschermingsstelsels doeltreffend functioneren en door belemmeringen voor onderwijs of opleiding en arbeidsparticipatie weg te nemen. Met de opkomst van nieuwe economische en bedrijfsmodellen op de Europese werkplek veranderen ook de arbeidsverhoudingen. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat nieuwe arbeidsverhoudingen het Europees sociaal model in stand houden en versterken.

Amendement

(8) Daarnaast moeten de lidstaten en de Unie de sociale gevolgen van de economische en financiële crisis aanpakken en ernaar streven een inclusieve **en sociaal rechtvaardige** samenleving te ontwikkelen waarin mensen de kans krijgen om zich voor te bereiden op veranderingen en ermee om te gaan, en actief kunnen deelnemen aan de samenleving en de economie, zoals ook is uiteengezet in de aanbeveling van de Commissie over de actieve inclusie van personen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten⁶. Ongelijkheid **en discriminatie** moet worden tegengegaan, iedereen moet **gelijke** kansen krijgen, en armoede en sociale uitsluiting (**met name** van kinderen) moeten worden **uitgebannen**, met name door ervoor te zorgen dat de arbeidsmarkten en **adequate en doeltreffende** socialebeschermingsstelsels doeltreffend functioneren en door belemmeringen voor onderwijs of opleiding en arbeidsparticipatie weg te nemen. Met de opkomst van nieuwe economische en bedrijfsmodellen op de Europese werkplek veranderen ook de arbeidsverhoudingen. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat nieuwe arbeidsverhoudingen het Europees sociaal model in stand houden en versterken **door te waarborgen dat personen in opkomende vormen van werk worden gedekt en beschermd door arbeidsregelingen. De lidstaten moeten personen met een handicap helpen een bijdrage te leveren aan de economische groei en sociale ontwikkeling.**

Amendement 10

Voorstel voor een besluit Overweging 8 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(8 bis) De Commissie en de lidstaten zouden ruimten voor beschouwing en dialoog moeten creëren met steun van gespecialiseerde niet-gouvernementele organisaties (ngo's) en organisaties van personen die armoede ondervinden, zodat deze personen een bijdrage kunnen leveren aan de evaluatie van het hen betreffende beleid.

Amendement 11

Voorstel voor een besluit Overweging 11

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(11) Deze geïntegreerde richtsnoeren moeten de basis vormen voor landspecifieke aanbevelingen die de Raad tot de lidstaten **kan richten**. De lidstaten moeten optimaal gebruikmaken van het Europees Sociaal Fonds en andere fondsen van de Unie om de werkgelegenheid, de sociale inclusie, onderwijs en een leven lang leren te stimuleren en overheidsdiensten te verbeteren. Hoewel de geïntegreerde richtsnoeren gericht zijn tot de lidstaten en de Unie, moeten zij worden uitgevoerd in partnerschap met alle nationale, regionale en lokale autoriteiten, in nauwe samenwerking met de parlementen, de sociale partners en de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld.

(11) Deze geïntegreerde richtsnoeren **en de Europese pijler van sociale rechten** moeten de basis vormen voor **gerichte** landspecifieke aanbevelingen die de Raad tot de lidstaten richt. De lidstaten moeten optimaal gebruikmaken van het Europees Sociaal Fonds en andere fondsen van de Unie om de werkgelegenheid, de sociale inclusie, onderwijs en een leven lang leren te stimuleren en overheidsdiensten te verbeteren. Hoewel de geïntegreerde richtsnoeren gericht zijn tot de lidstaten en de Unie, moeten zij worden uitgevoerd in partnerschap met alle nationale, regionale en lokale autoriteiten, in nauwe samenwerking met de parlementen, de sociale partners en de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld.

Amendement 12

Voorstel voor een besluit Overweging 12

Door de Commissie voorgestelde tekst

(12) Het Comité voor de werkgelegenheid en het Comité voor sociale bescherming moeten overeenkomstig hun respectieve, op het Verdrag gebaseerde mandaten, in het oog houden hoe de desbetreffende beleidsonderdelen worden uitgevoerd in het licht van de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid. Deze comités en andere voorbereidende instanties van de Raad die bij de coördinatie van het economisch en het sociaal beleid zijn betrokken, moeten nauw met elkaar samenwerken,

Amendement

(12) Het Comité voor de werkgelegenheid en het Comité voor sociale bescherming moeten overeenkomstig hun respectieve, op het Verdrag gebaseerde mandaten, in het oog houden hoe de desbetreffende beleidsonderdelen worden uitgevoerd in het licht van de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid. Deze comités en andere voorbereidende instanties van de Raad die bij de coördinatie van het economisch en het sociaal beleid zijn betrokken, moeten nauw samenwerken met het Europees Parlement, ***en met name met zijn Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, om democratische verantwoordingsplicht te waarborgen.***

Amendement 13

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 5 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten moeten de creatie van hoogwaardige banen ***bevorderen, onder meer door de belemmeringen voor bedrijven te verminderen bij*** het aanwerven van mensen, ***ondernemerschap en zelfstandige arbeid te*** bevorderen en, in het bijzonder, de oprichting en groei van kleine en micro-ondernemingen te ondersteunen. De lidstaten moeten de sociale economie en sociale innovatie actief bevorderen.

Amendement

De lidstaten moeten de creatie van ***duurzame, toegankelijke en*** hoogwaardige banen ***op verschillende vaardigheidsniveaus en in verschillende sectoren en regio's van de arbeidsmarkt bevorderen en daarin investeren, onder meer middels de volledige ontwikkeling van het potentieel van toekomstgerichte sectoren zoals de groene en circulaire economie, de zorgsector en de digitale sector. De lidstaten moeten mensen in staat stellen een goed evenwicht te vinden tussen werk en privéleven, waarborgen dat arbeidsplaatsen aangepast zijn aan personen met een handicap en oudere werknemers, bedrijven helpen bij*** het

aanwerven van mensen *en maatschappelijk verantwoord ondernemen en* zelfstandige arbeid bevorderen, in het bijzonder *door* de oprichting en groei van kleine en micro-ondernemingen te ondersteunen. De lidstaten moeten de sociale economie en sociale innovatie actief bevorderen.

Amendement 14

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 5 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten moeten innovatieve vormen van werk aanmoedigen waarmee op verantwoorde wijze arbeidskansen worden gecreëerd voor iedereen.

Amendement

De lidstaten moeten innovatieve vormen van werk aanmoedigen waarmee op verantwoorde wijze *hoogwaardige* arbeidskansen worden gecreëerd voor iedereen, *rekening houdend met de ontwikkeling van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën, en tegelijk zorgen voor volledige naleving van de Uniewetgeving, de nationale wetgeving en arbeidspraktijken, en de systemen van arbeidsverhoudingen. De lidstaten en de Commissie moeten goede praktijken op dit gebied aanmoedigen.*

Amendement 15

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 5 – alinea 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De lidstaten moeten de bureaucratische rompslomp verminderen om onnodige lasten voor kleine en middelgrote ondernemingen te verlichten, aangezien deze een aanzienlijke bijdrage leveren aan het scheppen van werkgelegenheid.

Amendement 16

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 5 – alinea 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

De belastingdruk **moet** geleidelijk **minder** op arbeid **komen te liggen en meer op** andere bronnen van belasting die minder nadelig zijn voor werkgelegenheid en groei, rekening houdend met het herverdelingseffect van het belastingstelsel, terwijl tegelijkertijd de inkomsten voor een adequate sociale bescherming en groeibevorderende uitgaven gewaarborgd worden.

Amendement

De lidstaten moeten eraan werken de belastingdruk op arbeid geleidelijk **te reduceren en te verschuiven naar** andere bronnen van belasting die minder nadelig zijn voor werkgelegenheid en groei, rekening houdend met het herverdelingseffect van het belastingstelsel, terwijl tegelijkertijd de inkomsten voor een adequate sociale bescherming en groeibevorderende uitgaven gewaarborgd worden, **met inbegrip van investeringen in openbare diensten van algemeen belang.**

Amendement 17

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 5 – alinea 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten moeten, op een manier die aansluit op de nationale handelwijzen en rekening houdt met de autonomie van de sociale partners, de ontwikkeling aanmoedigen van transparante en voorspelbare loonvormingsmechanismen waarmee lonen kunnen worden aangepast aan ontwikkelingen van de productiviteit; daarbij moet worden gezorgd voor billijke lonen die een behoorlijke levensstandaard waarborgen. Deze mechanismen moeten rekening houden met verschillen qua vaardigheden en economische prestaties tussen regio's, sectoren en ondernemingen. Aansluitend op de nationale handelwijzen moeten de lidstaten en de sociale partners adequate minimumlonen vaststellen en daarbij rekening houden met de gevolgen ervan voor het concurrentievermogen, het scheppen van werkgelegenheid en de

Amendement

De lidstaten moeten, op een manier die aansluit op de nationale handelwijzen en rekening houdt met de autonomie van de sociale partners, de ontwikkeling aanmoedigen van transparante en voorspelbare loonvormingsmechanismen waarmee lonen kunnen worden aangepast aan ontwikkelingen van de productiviteit; daarbij moet worden gezorgd voor billijke lonen die **op duurzame en verantwoordelijke wijze** een behoorlijke levensstandaard waarborgen. Deze mechanismen moeten rekening houden met verschillen qua vaardigheden en economische prestaties tussen regio's, sectoren en ondernemingen. Aansluitend op de nationale handelwijzen moeten de lidstaten en de sociale partners adequate minimumlonen vaststellen en daarbij rekening houden met de gevolgen ervan

armoede onder werkenden.

voor het concurrentievermogen, het scheppen van werkgelegenheid en de armoede onder werkenden.

Amendement 18

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 6 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

Richtsnoer 6: het arbeidsaanbod verbeteren: toegang tot de arbeidsmarkt, vaardigheden en competenties

Amendement

Richtsnoer 6: het arbeidsaanbod verbeteren **en** toegang tot de arbeidsmarkt, vaardigheden en competenties **bevorderen**

Amendement 19

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 6 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Tegen de achtergrond van technologische, demografische en milieuveranderingen moeten de lidstaten, in samenwerking met de sociale partners, de productiviteit en de inzetbaarheid bevorderen door ervoor te zorgen dat personen gedurende hun hele beroepsleven voldoende relevante kennis, vaardigheden en competenties verwerven zodat zij kunnen beantwoorden aan de huidige en toekomstige **behoeften** op de arbeidsmarkt. De lidstaten moeten de noodzakelijke investeringen doen in zowel initiële als voortgezette vormen van onderwijs en opleiding. Zij moeten samenwerken met de sociale partners, aanbieders van onderwijs en opleiding en andere belanghebbenden om structurele zwakke punten in de onderwijs- en opleidingsstelsels weg te werken en hoogwaardige en inclusieve vormen van onderwijs, opleiding en een leven lang leren aan te bieden. Zij moeten ervoor zorgen dat **opleidingsrechten** kunnen worden overgedragen wanneer **iemand van baan verandert**. Dit moet iedereen in staat

Amendement

Tegen de achtergrond van technologische, demografische en milieuveranderingen moeten de lidstaten, in samenwerking met de sociale partners **en het maatschappelijk middenveld, de duurzaamheid**, de productiviteit en de inzetbaarheid bevorderen door ervoor te zorgen dat personen gedurende hun hele beroepsleven voldoende relevante kennis, vaardigheden en competenties verwerven zodat zij kunnen beantwoorden aan de huidige en **te verwachten** toekomstige **kansen** op de arbeidsmarkt, **waaronder middels de gerichte bevordering van opleiding in de sectoren wetenschap, technologie, techniek en wiskunde**. De lidstaten moeten de noodzakelijke investeringen doen in zowel initiële als voortgezette vormen van onderwijs en opleiding **en levenslang leren, met niet alleen aandacht voor formeel onderwijs maar ook voor niet-formeel en informeel leren, en zorgen voor gelijke kansen en toegang voor eenieder**. Zij moeten samenwerken met de sociale partners, aanbieders van onderwijs

stellen beter te anticiperen op en zich aan te passen aan de behoeften van de arbeidsmarkt en overgangen op de arbeidsmarkt met succes te kunnen opvangen, zodat de economie in het algemeen beter bestand wordt tegen schokken.

en opleiding, **organisaties van het maatschappelijk middenveld** en andere belanghebbenden om structurele zwakke punten in de onderwijs- en opleidingsstelsels weg te werken en **de kwaliteit ervan te verbeteren**, hoogwaardige en inclusieve vormen van onderwijs, opleiding en een leven lang leren aan te bieden, **waarbij rekening wordt gehouden met de speciale behoeften van personen met een handicap, etnische en nationale minderheden, immigranten en vluchtelingen**. Zij moeten ervoor zorgen dat **rechten op opleiding** kunnen worden overgedragen wanneer **zich veranderingen in het arbeidsleven voordoen middels een puntensysteem en de cumulatie van aanverwante rechten**. Dit moet iedereen in staat stellen beter te anticiperen op en zich aan te passen aan de behoeften van de arbeidsmarkt, **een mismatch van vraag en aanbod van vaardigheden te vermijden**, en overgangen op de arbeidsmarkt met succes te kunnen opvangen, zodat de economie in het algemeen beter bestand wordt tegen schokken.

Amendement 20

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 6 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten moeten gelijke kansen in onderwijs aanmoedigen en de algehele onderwijsniveaus verhogen, in het bijzonder voor de minst gekwalificeerden. Zij moeten zorgen voor hoogwaardige leerresultaten, basisvaardigheden versterken en tevens het aantal jongeren dat vroegtijdig de school verlaat terugdringen, diploma's van het hoger onderwijs beter afstemmen op de arbeidsmarkt, de opvolging en prognose van vaardigheden verbeteren en de deelname van volwassenen aan

Amendement

De lidstaten moeten gelijke kansen in onderwijs, **inclusief voorschools onderwijs**, aanmoedigen en de algehele onderwijsniveaus verhogen, in het bijzonder voor de minst gekwalificeerden **en leerlingen uit kansarme milieus**. Zij moeten zorgen voor hoogwaardige leerresultaten, basisvaardigheden **ontwikkelen en** versterken, **de ontwikkeling van ondernemersvaardigheden bevorderen**, het aantal jongeren dat vroegtijdig de school verlaat terugdringen,

vervolgonderwijs of -opleiding verhogen. De lidstaten moeten werkplekieren in hun stelsels voor beroepsonderwijs en -opleiding versterken, onder meer aan de hand van hoogwaardige en effectieve leerlingplaatsen. Zij moeten vaardigheden zichtbaarder en beter vergelijkbaar maken en meer mogelijkheden bieden voor de erkenning en validering van vaardigheden en competenties die buiten formeel onderwijs en formele opleiding zijn verworven. Zij moeten het aanbod en het gebruik van flexibele vormen van vervolgonderwijs of -opleiding verbeteren en uitbreiden. De lidstaten moeten ook laaggeschoolde volwassenen **ondersteunen** om op lange termijn (beter) inzetbaar te blijven door hun toegang tot en gebruik van hoogwaardige leermogelijkheden te verbeteren. Dit kan door bijscholingstrajecten uit te stippelen, met onder andere een beoordeling van de vaardigheden, een **aangepast** aanbod van onderwijs en opleiding en de validering en erkenning van verworven vaardigheden.

diploma's van het hoger onderwijs beter afstemmen op de arbeidsmarkt, de opvolging en prognose van vaardigheden verbeteren en de deelname van volwassenen aan vervolgonderwijs of -opleiding verhogen, **onder andere door beleidsmaatregelen die voorzien in verlof in verband met onderwijs en opleiding, alsook in interne beroepstrainingen en een leven lang leren**. De lidstaten moeten werkplekieren in hun stelsels voor beroepsonderwijs en -opleiding versterken, onder meer aan de hand van hoogwaardige en effectieve leerlingplaatsen. Zij moeten vaardigheden zichtbaarder en beter vergelijkbaar maken en meer mogelijkheden bieden voor de erkenning en validering van vaardigheden en competenties die buiten formeel onderwijs en formele opleiding zijn verworven. Zij moeten het aanbod en het gebruik van flexibele vormen van vervolgonderwijs of -opleiding verbeteren en uitbreiden. De lidstaten moeten ook **steun uittrekken voor** laaggeschoolde volwassenen om op lange termijn (beter) inzetbaar te blijven door hun toegang tot en gebruik van hoogwaardige leermogelijkheden te verbeteren. Dit kan door bijscholingstrajecten uit te stippelen, met onder andere een beoordeling van de vaardigheden, een aanbod van onderwijs en opleiding **dat is afgestemd op de kansen op de arbeidsmarkt**, en de validering en erkenning van verworven vaardigheden.

Amendement 21

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 6 – alinea 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De lidstaten moeten, ter bevordering van het welzijn en de productiviteit van hun beroepsbevolking op de lange termijn, ervoor zorgen dat hun onderwijs- en opleidingsstelsels, naast het inspelen op

de behoeften van de arbeidsmarkt, gericht zijn op het bevorderen van persoonlijke ontwikkeling, sociale cohesie, intercultureel begrip en actief burgerschap.

Amendement 22

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 6 – alinea 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Hoge niveaus van werkloosheid en inactiviteit moeten worden aangepakt, onder meer door tijdig bijstand op maat te verlenen die gebaseerd is op ondersteuning bij het zoeken naar een baan, opleiding en re kwalificatie. Er moeten brede strategieën worden ontwikkeld die een diepgaande individuele beoordeling **na ten laatste 18 maanden werkloosheid** omvatten om de structurele werkloosheid aanzienlijk te verminderen en ook te voorkomen. De jeugdwerkloosheid en het grote aantal jongeren die geen onderwijs of opleiding volgen en geen baan hebben (NEET's) moeten verder worden aangepakt en wel met een structurele verbetering van de overgang van school naar werk, onder andere door middel van de volledige uitvoering van de jongerengarantie.

¹ PB C 120 van 26.4.2013, blz. 1 *t/m* 6.

Amendement

Hoge niveaus van werkloosheid, **langdurige werkloosheid** en **langdurige** inactiviteit moeten worden aangepakt, onder meer door tijdig **geïntegreerde** bijstand op maat te verlenen die gebaseerd is op ondersteuning bij het zoeken naar een baan, opleiding, re kwalificatie en **een goede follow-up. Hiertoe is een gecoördineerde benadering van sociale en arbeidsvoorzieningsdiensten vereist, met andere woorden nauwe samenwerking tussen diensten voor arbeidsvoorziening, sociale diensten, de sociale partners en lokale autoriteiten.** Er moeten brede strategieën worden ontwikkeld die een diepgaande individuele beoordeling **zo vroeg mogelijk** omvatten om de structurele **langdurige** werkloosheid aanzienlijk te verminderen en ook te voorkomen. De jeugdwerkloosheid en het grote aantal jongeren die geen onderwijs of opleiding volgen en geen baan hebben (NEET's) moeten verder worden aangepakt en wel met een structurele verbetering van de overgang van school naar werk, onder andere door middel van de volledige uitvoering van de jongerengarantie.

¹ PB C 120 van 26.4.2013, blz. 1.

Amendement 23

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 6 – alinea 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

Belastinghervormingen om de belasting op arbeid te verlagen moeten gericht zijn op het wegnemen van belemmeringen **en ontmoedigende factoren** voor participatie op de arbeidsmarkt, met name voor degenen die het verst van de arbeidsmarkt af staan. De lidstaten moeten ondersteuning bieden voor aangepaste werkomgevingen met onder andere gerichte financiële ondersteuningsmaatregelen en diensten, zodat personen met een handicap kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt en aan het maatschappelijk leven.

Amendement

Belastinghervormingen om de belasting op arbeid **geleidelijk** te verlagen moeten gericht zijn op het wegnemen van **ongerechtvaardigde belemmeringen en buitensporige bureaucratie, en stimulansen bieden** voor participatie op de arbeidsmarkt, met name voor degenen die het verst van de arbeidsmarkt af staan, **waarbij echter wordt gezorgd dat de belastingwijzingen geen gevaar vormen voor de duurzaamheid van de verzorgingsstaat**. De lidstaten moeten ondersteuning bieden voor aangepaste werkomgevingen met onder andere gerichte financiële ondersteuningsmaatregelen en diensten, zodat personen met een handicap **en oudere werknemers** kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt en aan het maatschappelijk leven **als geheel. De lidstaten en de Commissie moeten ondersteunde arbeid op een open en inclusieve arbeidsmarkt bevorderen.**

Amendement 24

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 6 – alinea 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

Belemmeringen voor participatie en loopbaanontwikkeling moeten worden weggewerkt om te zorgen voor gendergelijkheid en betere arbeidsmarktparticipatie van vrouwen, onder meer door gelijke beloning voor gelijk werk. Het combineren van werk en gezin moet worden bevorderd, **in het bijzonder door toegang te bieden tot langdurige zorg en tot hoogwaardig en**

Amendement

Belemmeringen voor participatie en loopbaanontwikkeling moeten worden weggewerkt om te zorgen voor gendergelijkheid en betere arbeidsmarktparticipatie van vrouwen, onder meer door gelijke beloning voor gelijk werk **in alle sectoren en beroepen. De lidstaten moeten beleid inzake loontransparantie en salarisaudits ontwikkelen en implementeren, teneinde**

onderwijs en opvang voor jonge kinderen die ook betaalbaar zijn. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat ouders en andere personen met zorgtaken toegang hebben tot gepaste ***verlofregelingen*** om gezinsredenen en flexibele werkregelingen, zodat een goede combinatie van werk en gezinsleven mogelijk is, en zij moeten een evenwichtig gebruik van verlofrechten tussen vrouwen en mannen bevorderen.

de kloof in beloning tussen mannen en vrouwen te dichten. De lidstaten moeten Richtlijn 2006/54/EG van het Europees Parlement en de Raad^{1bis} ten uitvoer leggen middels het vaststellen van doeltreffende, evenredige en ontmoedigende sancties voor werkgevers die mannen en vrouwen een verschillend loon betalen voor hetzelfde werk. Het combineren van werk, ***privéleven*** en gezin moet worden bevorderd ***voor iedereen***. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat ouders en andere personen met zorgtaken toegang hebben tot gepaste ***verlof- en zorgregelingen*** om gezinsredenen, ***betaalbare hoogwaardige langdurige zorg en vroegschoolse educatie en zorg***, en flexibele ***op de werknemer gerichte*** werkregelingen, ***zoals telewerk en slim werk***, zodat een goede combinatie van werk en gezinsleven mogelijk is, en zij moeten een evenwichtig gebruik van deze rechten tussen vrouwen en mannen bevorderen. ***De lidstaten moeten zorgen voor ondersteuning van zorgverleners die gedwongen zijn hun beroepsactiviteit te beperken of te beëindigen om zorgtaken op zich te nemen.***

^{1bis} ***Richtlijn 2006/54/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2006 betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke kansen en gelijke behandeling van mannen en vrouwen in arbeid en beroep (herschikking), PB L 204 van 26.7.2006, blz. 23.***

Amendement 25

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 7 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Het beleid moet gericht zijn op verbetering

Amendement

Het beleid moet gericht zijn op verbetering

en ondersteuning van de aansluiting met en overgangen op de arbeidsmarkt. De lidstaten moeten mensen die kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt daadwerkelijk activeren. De lidstaten moeten de doeltreffendheid van het actief arbeidsmarktbeleid versterken door de doelgerichtheid, de reikwijdte en het toepassingsgebied ervan te vergroten en door **het beter te koppelen aan inkomenssteun op basis van de rechten en plichten van werklozen om actief werk te zoeken**. De lidstaten moeten streven naar doeltreffendere openbare diensten voor arbeidsvoorziening die werkzoekenden ondersteunen met tijds bijstand op maat, de vraag op de arbeidsmarkt ondersteunen en resultaatgericht beheer uitvoeren.

en ondersteuning van de aansluiting met en overgangen op de arbeidsmarkt **zodat werknemers vooruitgang kunnen boeken in hun carrière**. De lidstaten moeten mensen die kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt daadwerkelijk activeren **middels individuele steun en geïntegreerde diensten als onderdeel van een benadering voor actieve inclusie in ruime zin**. De lidstaten moeten de doeltreffendheid van het actief arbeidsmarktbeleid versterken door **de financiering**, de doelgerichtheid, de reikwijdte en het toepassingsgebied ervan te vergroten en door **te zorgen voor adequate inkomenssteun voor werklozen terwijl zij werk zoeken, ook rekening houdend met de rechten en plichten van werklozen. Dit omvat ook samenwerking met de sociale partners en overige relevante belanghebbenden, waaronder maatschappelijke organisaties, teneinde de doelmatigheid en verantwoording van deze beleidsmaatregelen te vergroten**. De lidstaten moeten streven naar doeltreffendere, **onderling gekoppelde en hoogwaardige** openbare diensten voor arbeidsvoorziening die werkzoekenden ondersteunen met tijds bijstand op maat **en hen in staat stellen werk te zoeken in de gehele EU**, de vraag op de arbeidsmarkt ondersteunen en resultaatgericht beheer uitvoeren.

Amendement 26

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 7 – alinea 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten moeten voorzien in adequate werkloosheidsuitkeringen **van redelijke** duur, in overeenstemming met hun bijdragen en de nationale bepalingen om in aanmerking te komen. Deze uitkeringen **mogen geen negatieve** prikkel vormen voor een snelle terugkeer op de

Amendement

De lidstaten moeten voorzien in adequate werkloosheidsuitkeringen **voor een** duur **die toereikend is om ondertussen een hoogwaardige baan te kunnen vinden**, in overeenstemming met hun bijdragen en de nationale bepalingen om in aanmerking te komen. Deze uitkeringen **moeten worden**

arbeidsmarkt.

*geflankeerd met actief arbeidsmarktbeleid en actieve arbeidsmarktmaatregelen die een prikkel vormen voor een snelle terugkeer op de **hoogwaardige** arbeidsmarkt.*

Amendement 27

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 7 – alinea 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

Mobiliteit van lerenden en werknemers moet worden **gestimuleerd** zodat zij **beter inzetbaar worden** en het potentieel van de Europese arbeidsmarkt optimaal kan worden benut. Belemmeringen voor mobiliteit op het gebied van onderwijs en opleiding, bedrijfs- en individuele pensioenen en erkenning van kwalificaties moeten worden weggenomen. De lidstaten moeten maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat administratieve procedures het werknemers uit andere lidstaten niet moeilijker of onmogelijk maken om actief aan de slag te gaan. Ook moeten de lidstaten misbruik van de geldende regels voorkomen en een oplossing vinden voor potentiële "braindrain" uit bepaalde regio's.

Amendement

Mobiliteit van lerenden en werknemers moet worden **gewaarborgd als een grondrecht** zodat zij **meer vaardigheden opdoen** en het potentieel van de Europese arbeidsmarkt optimaal kan worden benut. **Daarnaast moet de interne mobiliteit worden bevorderd.** Belemmeringen voor mobiliteit op het gebied van onderwijs en opleiding, bedrijfs- en individuele pensioenen, **toegang tot sociale bescherming**, erkenning van kwalificaties **en vaardigheden, alsook onevenredige taalvereisten** moeten worden weggenomen. **Mobiele werknemers moeten onder meer worden gesteund door hun toegang tot en bewustzijn van rechten op het werk te verbeteren.** De lidstaten moeten maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat administratieve procedures het werknemers uit andere lidstaten niet moeilijker of onmogelijk maken om actief aan de slag te gaan. Ook moeten de lidstaten misbruik van de geldende regels voorkomen en een oplossing vinden voor potentiële "braindrain" uit bepaalde regio's. **Zij moeten dit doen door investeringen te vergroten en te ondersteunen in sectoren die een werkelijk potentieel hebben om hoogwaardige banen te scheppen, zoals de groene en circulaire economie of de digitale sector, de zorgsector en de digitale sector.**

Amendement 28

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 7 – alinea 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

In overeenstemming met de nationale praktijken en met het oog op een effectievere sociale dialoog en betere sociaal-economische resultaten, moeten de lidstaten de sociale partners tijdig en zinvol betrekken bij het uitstippelen en uitvoeren van economische en sociale hervormingen en beleidslijnen, en hervormingen en beleidslijnen met betrekking tot werkgelegenheid, onder meer door een verbeterde capaciteit van de sociale partners te ondersteunen. De sociale partners moeten worden aangemoedigd te onderhandelen en collectieve overeenkomsten te sluiten op gebieden die voor hen van belang zijn, met inachtneming van hun autonomie en het recht op collectieve actie.

Amendement

In overeenstemming met de nationale praktijken ***en de partnerschapsbeginselen*** en met het oog op een effectievere sociale ***en maatschappelijke*** dialoog en betere sociaaleconomische resultaten, moeten de lidstaten de sociale partners ***en maatschappelijke organisaties*** tijdig, ***inhoudelijk*** en zinvol betrekken bij het uitstippelen, uitvoeren en ***evalueren*** van economische en sociale hervormingen en beleidslijnen, en hervormingen en beleidslijnen met betrekking tot werkgelegenheid ***in alle stadia van het proces***, onder meer door een verbeterde capaciteit van de sociale partners ***en maatschappelijke organisaties*** te ondersteunen. ***Een dergelijke betrokkenheid moet verder gaan dan louter raadpleging van de belanghebbenden.*** De sociale partners moeten worden aangemoedigd te onderhandelen en collectieve overeenkomsten te sluiten op gebieden die voor hen van belang zijn, met inachtneming van hun autonomie en het recht op collectieve actie. ***Werknemers met atypische contracten en zelfstandigen moeten eveneens worden ondersteund in hun recht om zich te organiseren en collectief te onderhandelen. De lidstaten moeten maatregelen nemen ter versterking van de rol van de sociale partners, bijvoorbeeld middels verbeterde toegang tot relevante informatie in bedrijven en de invoering van bepalingen voor de participatie van werknemers in zaken die het bedrijf aangaan.***

Amendement 29

Voorstel voor een besluit

Bijlage – richtsnoer 8 – titel

Door de Commissie voorgestelde tekst

Richtsnoer 8: gelijke kansen voor iedereen bevorderen, sociale inclusie stimuleren en armoede bestrijden

Amendement

Richtsnoer 8: **gelijkheid en** gelijke kansen **en non-discriminatie** voor iedereen bevorderen, stimuleren van sociale inclusie en bestrijden van armoede

Amendement 30

Voorstel voor een besluit

Bijlage – richtsnoer 8 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten moeten inclusieve arbeidsmarkten **bevorderen** die voor iedereen openstaan, **door effectieve maatregelen te nemen waardoor ondervertegenwoordigde groepen** op de arbeidsmarkt **gelijke kansen krijgen**. Zij moeten zorgen voor gelijke behandeling op het gebied van werkgelegenheid, sociale bescherming, onderwijs en de toegang tot goederen en diensten, ongeacht gender, ras of etnische afkomst, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid.

Amendement

De lidstaten moeten, **in samenwerking met lokale en regionale autoriteiten, doeltreffende maatregelen nemen ter bestrijding van alle vormen van discriminatie en ter bevordering van gelijke kansen voor iedereen om aan de samenleving deel te nemen. Zulke maatregelen moeten onder meer de bevordering van** inclusieve arbeidsmarkten die voor iedereen openstaan **behelzen, waaronder middels acties die discriminatie bij de toegang tot en op de arbeidsmarkt tegengaan, teneinde groepen die momenteel worden gediscrimineerd of ondervertegenwoordigd zijn, te steunen. De lidstaten** moeten zorgen voor gelijke behandeling **en bestrijding van alle vormen van discriminatie** op het gebied van werkgelegenheid, sociale bescherming, onderwijs en de toegang tot goederen en diensten, ongeacht gender, ras of etnische afkomst, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd, seksuele gerichtheid **of sociaaleconomische achtergrond. Hiertoe zijn bijzondere maatregelen vereist ter ondersteuning van bepaalde personen in kwetsbare situaties, zoals migranten of etnische minderheden. Hiervoor moeten voldoende financiële middelen worden ingezet zodat eventuele concurrentie om middelen tussen de betrokken**

begunstigden kan worden vermeden.

Amendement 31

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 8 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten moeten de socialebeschermingsstelsels verbeteren om te voorzien in een doeltreffende, efficiënte en adequate sociale bescherming in alle levensfasen, om sociale inclusie en opwaartse sociale mobiliteit te stimuleren, arbeidsmarktparticipatie aantrekkelijker te maken en ongelijkheid aan te pakken, onder meer via de opzet van hun belasting- en uitkeringsstelsels. De **modernisering** van de socialebeschermingsstelsels moet ervoor zorgen dat zij beter toegankelijk worden, duurzamer, adequater en hoogwaardiger.

Amendement

De lidstaten moeten de socialebeschermingsstelsels verbeteren om te voorzien in een doeltreffende, efficiënte en adequate sociale bescherming in alle levensfasen, **ook voor zelfstandigen**, om sociale inclusie en opwaartse sociale mobiliteit te stimuleren, arbeidsmarktparticipatie aantrekkelijker te maken en ongelijkheid aan te pakken, onder meer via de opzet van hun belasting- en uitkeringsstelsels. De **verbetering van en innovaties in** de socialebeschermingsstelsels moet ervoor zorgen dat zij beter toegankelijk, **beter beschikbaar**, duurzamer, adequater en hoogwaardiger worden.

Amendement 32

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 8 – alinea 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

De lidstaten moeten preventiebeleid en geïntegreerde strategieën ontwikkelen en uitvoeren via de combinatie van de drie componenten van actieve inclusie: voldoende inkomenssteun, inclusieve arbeidsmarkten en toegang tot hoogwaardige diensten. In de socialebeschermingsstelsels **moet het recht op** adequate voorzieningen voor een minimuminkomen voor iedereen die over onvoldoende middelen beschikt worden gewaarborgd en moet sociale inclusie worden gestimuleerd door mensen aan te moedigen actief deel te nemen aan de

Amendement

De lidstaten moeten preventiebeleid en geïntegreerde strategieën ontwikkelen en uitvoeren via de combinatie van de drie componenten van actieve inclusie: voldoende inkomenssteun, inclusieve arbeidsmarkten en toegang tot hoogwaardige diensten **die zijn afgestemd op individuele behoeften**. In de socialebeschermingsstelsels **moeten** adequate voorzieningen voor een minimuminkomen voor iedereen die over onvoldoende middelen beschikt worden gewaarborgd en moet sociale inclusie worden gestimuleerd door mensen aan te

arbeidsmarkt en de samenleving.

moedigen actief deel te nemen aan de arbeidsmarkt en de samenleving.

Amendement 33

Voorstel voor een besluit Bijlage – Richtsnoer 8 – alinea 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Evenzo moeten de lidstaten met steun van de Commissie de actieve deelname bevorderen van in armoedebestrijding gespecialiseerde ngo's en organisaties van personen die armoede ondervinden aan de ontwikkeling van beleid ter bestrijding van armoede en sociale uitsluiting.

Amendement 34

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 8 – alinea 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Betaalbare, toegankelijke en hoogwaardige diensten zoals kinderopvang, buitenschoolse opvang, onderwijs, opleiding, huisvesting, gezondheidszorg en langdurige zorg zijn essentieel om gelijke kansen te garanderen, ook voor kinderen en jongeren. Er moet specifiek aandacht gaan naar de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting en naar het terugdringen van armoede onder werkenden. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat iedereen toegang heeft tot essentiële diensten, waaronder water, sanitaire voorzieningen, energie, vervoer, financiële diensten en digitale communicatie. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat mensen in nood ***en kwetsbare personen*** toegang hebben tot voldoende sociale bijstand voor huisvesting en tot het recht op gepaste bijstand en bescherming tegen gedwongen uitzetting. Voor dak- en thuisloosheid is een specifieke aanpak nodig. Er moet rekening worden gehouden met de specifieke behoeften van personen

Toegang tot en beschikbaarheid van betaalbare, toegankelijke en hoogwaardige diensten zoals kinderopvang, buitenschoolse opvang, onderwijs, opleiding, huisvesting, gezondheidszorg, ***revalidatie*** en langdurige zorg zijn essentieel om gelijke kansen te garanderen, ook voor kinderen, jongeren, ***etnische minderheden*** en ***migranten***. ***Kinderen die in armoede leven, moeten toegang hebben tot gratis gezondheidszorg, gratis onderwijs en gratis kinderdagopvang, alsook tot fatsoenlijke huisvesting en behoorlijke voeding.*** Er moet specifiek aandacht gaan naar de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting en naar het terugdringen van armoede onder werkenden, ***en discriminatie***. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat iedereen toegang heeft tot essentiële diensten, ***en dat deze betaalbaar zijn***, waaronder ***onderwijs, gezondheidszorg, huisvesting, schoon water, sanitaire voorzieningen, energie,***

met een handicap.

vervoer, financiële diensten en digitale communicatie. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat mensen in nood **of in een kwetsbare situatie** toegang hebben tot voldoende sociale bijstand voor huisvesting en tot het recht op gepaste bijstand en bescherming tegen gedwongen uitzetting. Voor dak- en thuisloosheid is een specifieke aanpak nodig. Er moet rekening worden gehouden met de specifieke behoeften **en het potentieel** van personen met een handicap. **Hiertoe moeten de lidstaten onder andere de systemen ter beoordeling van handicaps evalueren om te voorkomen dat er barrières ontstaan in de toegang tot de arbeidsmarkt.**

Amendement 35

Voorstel voor een besluit

Bijlage – richtsnoer 8 – alinea 4 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De lidstaten moeten ervoor zorgen dat werkgevers die personen met een handicap aannemen, passende ondersteuning en advies krijgen. De verlening van persoonlijke ondersteuning op het gebied van onderwijs en door diensten voor arbeidsbemiddeling voor mensen met een handicap moet worden bevorderd en ondersteund.

Amendement 36

Voorstel voor een besluit

Bijlage – richtsnoer 8 – alinea 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

De lidstaten moeten het recht garanderen op tijdige toegang tot betaalbare gezondheidszorg en hoogwaardige langdurige zorg, en tegelijk de duurzaamheid ervan op lange termijn

De lidstaten moeten het recht garanderen op tijdige toegang tot betaalbare **en toegankelijke** gezondheidszorg en hoogwaardige langdurige zorg, en tegelijk de duurzaamheid ervan op lange termijn

bewaken.

bewaken.

Amendement 37

Voorstel voor een besluit Bijlage – richtsnoer 8 – alinea 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

Door de stijgende levensverwachting en demografische veranderingen moeten de lidstaten *ervoor* zorgen dat de pensioenstelsels voor vrouwen en mannen houdbaar en adequaat blijven; de stelsels moeten gelijke kansen bieden aan werknemers en zelfstandigen, *zowel vrouwen als mannen*, om pensioenrechten op te bouwen, *onder meer via aanvullende stelsels* die een waardig leven mogelijk maken. Pensioenhervormingen moeten gepaard gaan met maatregelen die het beroepsleven verlengen *en de effectieve pensioenleeftijd verhogen, bijvoorbeeld door vervroegde uittreding uit de arbeidsmarkt terug te schroeven en de wettelijke pensioenleeftijd op te trekken om tegemoet te komen aan de stijging van de levensverwachting*. De lidstaten moeten een constructieve dialoog opstarten met de *relevante belanghebbenden* en de hervormingen in een gepast tempo uitvoeren.

Amendement

De lidstaten moeten *er op zo kort mogelijke termijn voor* zorgen dat de pensioenstelsels voor vrouwen en mannen houdbaar en adequaat blijven; de stelsels moeten gelijke kansen bieden aan *alle* werknemers en zelfstandigen om *adequate wettelijke* pensioenrechten op te bouwen die een waardig leven mogelijk maken *alsook ernaar streven een adequaat pensioeninkomen te waarborgen dat ten minste boven de armoedegrens ligt. Er moet worden voorzien in gelijke toegang tot aanvullende stelsels die als een aanvulling op vaste wettelijke pensioenen kunnen fungeren. Afhankelijk van de institutionele regelingen of nationale wetgeving in de lidstaten moeten pensioenen op basis van alleen de eerste pijler of in combinatie met de tweede pijler een behoorlijk vervangend inkomen opleveren dat gebaseerd is op het vroegere loon van de werknemer. De lidstaten moeten voorzien in adequate pensioenkredieten voor personen die onbeschikbaar zijn geweest voor de arbeidsmarkt vanwege het verlenen van zorg op informele basis.* Pensioenhervormingen, *inclusief mogelijkerwijs optrekking van de pensioenleeftijd, moeten ingekaderd worden in strategieën voor actief en gezond ouder worden en* gepaard gaan met maatregelen die het beroepsleven verlengen *voor diegenen die langer willen werken. Werknemers die vlak voor hun pensioen staan, moet de mogelijkheid worden geboden minder uren te werken.* De lidstaten moeten een constructieve dialoog opstarten met de *sociale partners*

en het maatschappelijk middenveld, en *alle* hervormingen in een gepast tempo uitvoeren.

PROCEDURE VAN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Titel	Richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten		
Document- en procedurenummers	COM(2017)0677 – C8-0424/2017 – 2017/0305(NLE)		
Datum raadpleging / verzoek om goedkeuring	1.12.2017		
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	EMPL 11.12.2017		
Rapporteurs Datum benoeming	Miroslavs Mitrofanovs 5.3.2018		
Vervangen rapporteurs	Tatjana Ždanoka		
Behandeling in de commissie	23.1.2018	22.2.2018	21.3.2018
Datum goedkeuring	27.3.2018		
Uitslag eindstemming	+: –: 0:	34 10 1	
Bij de eindstemming aanwezige leden	Tiziana Beghin, Brando Benifei, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Michael Detjen, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Marian Harkin, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, Dominique Martin, Joëlle Mélin, Miroslavs Mitrofanovs, Emilian Pavel, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Robert Rochefort, Claude Rolin, Siôn Simon, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber		
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Georges Bach, Amjad Bashir, Karima Delli, Tania González Peñas, Anne Sander, Sven Schulze, Jasenko Selimovic, Csaba Sógor, Neoklis Sylikiotis		
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Jude Kirton-Darling, James Nicholson, Ivari Padar, Massimo Paolucci, Renate Sommer		
Datum indiening	9.4.2018		

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

34	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Marian Harkin, Robert Rochefort, Jasenko Selimovic, Yana Toom, Renate Weber
EFDD	Tiziana Beghin
NI	Fountoulis Lampros
PPE	Georges Hach, David Casa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Renate Sommer, Csaba Sógor, Romana Tomc
S&D Verts/ALE	Brando Benifei, Michael Detjen, Elena Gentile, Agnes Jongerius, Jude Kirton-Darling, Ivari Padar, Massimo Paolucci, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Siôn Simon, Marita Ulvskog Karima Delli, Mirosłavs Mitrofanovs

10	-
ECR	Amjad Bashir, Czesław Hoc, James Nicholson, Ulrike Trebesius
ENF	Dominique Martin, Joëlle Mélin
GUE/NGL	Tania González Peñas, Patrick Le Hyaric, João Pimenta Lopes, Neoklis Sylikiotis

1	0
PPE	Ádám Kósa

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding